

KECSKEMÉTI LAPOK

FÜGGTARNO POLITIKAI HETILAP • MEGJELIENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL

Közegészségügy és időjárás

Az egészségügyi viszonyok alakulására az éghajlatnak, időjárásnak döntő befolyása van. Ha egyes évek időjárási viszonyait és ugyanannak az évek halál- és megbetegedési adatait, különösen a fertőző betegségek alakulását figyelemmel kísérjük, azt beszédesen bizonyítja látjuk. Élénken él még emlékmünkben az 1935-i rendkívül szomorú esztendő, melyben jégverés, szárazság, fagy nemcsak gazdasági életünkét állították bízhatetlen növények elé, de a nyár folyamán fellépett *verhús-pírógány* évtizedek óta legnagyobb eseménye és gyermekhaláloságnak idézte elő. Időjárás tekintetében a most legerősebb esztendő sem nevezhető kedvezőnek. Szigorú tél után ember-emlékeztet őta a legnagyobb csapadék- mennyiség hullott le földünkre s az időjárás rendkívül hűvös jellegű volt. A halálosan lényegesen nem emelkedett közepes jellegű esztendő főle, de mégis egészségügyi viszonyainkat felfuttat jóravony betegségek veszemeltetését. Különösen két ritkább, de annál kellemetlenebb jelenség következett a nedves időjárással kapcsolatban. A jóravony agyhártyagyulladás és a gyermekbénulás (Heine-Medin kór), melyek egyébként csak szárványos megbetegedéseket egy-két esetben szerepeltek más esztendőben, most jóravonyiszor léptek fel. Nagyobb kiterjedést jóravonyban lépett fel szármárkóhős és kanyaró is.

A jóravonyos gerincagyulladás körülbelül 40 esetben fordult elő, gyermekbénulás 52 esetben. Az előbbi inkább kora tavaszi, utóbbi késő nyári hónapokban érte el tetőpontját. Nagy áldására az orvostudomány újabb vívmányainak, a jóravonyos gerincagyulladás elvívítette azt a járványos volt-ta, mely a múltban ezt a betegséget félelmetessé tette, amennyiben a ma már bevezetett gyógy-móddal a régi 60–70 százalékos halálos 10 százaléka alá csökkent a kecskeméti esteinkben is. Sajnos, nem beszélhetünk így a gyermekbénulásról, melynek körözója ma ismertelen: terjedés, megelőzés és gyógyítás tekintetében sem jutottunk biztos utakra. Nagy szerencse, hogy ez a komoly betegség csak jóravonyon áteső kis töredéknek jelent-kezik bennsalaknak s ezek nagy része is lényegesen visszafeléjű. Ha e két betegség halálos áldozatait összehasonlítjuk a szármárkóhős és kanyaró szó-vívmányai kapcsán fellépett áldozatokkal, úgy bármennyire félelmetes is az előbbi két betegség, mégis a halálos áldozataira a szármárkóhős és kanyaró kedvezőtelenebb befolyást gyakorolt. Ezért kell a szármárkóhős és kanyaró járványokat is komolyan venni, bejelentési és gyógykezelési köte-lezettségnek eleget tenni, nemcsak a félelmetes járványos betegségek nagy veszedelmét emelgetni.

A hűvös, espadékos időjárásnak vannak bizonyos előnyei is, a nyári bérhurut, verhús elmarad egy-egy ilyen időjárás nyáron, melynek nagy me-geg és száraz időjárás kapcsán, mint 1935-ben is történt, komoly veszedelmét jelentettek. Így ha mindezeket összevessük, bármilyen kellemetlenek és rossznak mondhatjuk is a jelen és meteorológiai viszonyait, gazdasági életünkre ez sokkal nagyobb veszedelmét jelentett, mint az egészségi viszonyok-ra. Hogy azonban a következő tél folyamán úgy alakulnak a viszonyok, tekintettel a gazdasági hely-zet romlására, mely a téli megfázás és kereseti lehetőségek károsan befolyásolhatják, előre nem tudhatjuk. Résen kell lenni. Betegségeket, külön-ösen járványos betegségeket megelőzésre lehet leg-könnyebben és leghatásosabban megakadályozni.

A képviselőház hétfőn dönt az állam rendjének erőszakos felforgatásával és felségserítéssel vádolt nyilas képviselők kiadásáról

Az ország közvéleményében mely visszhangot kellett Wirth Károly, Kovarez Emil, Gál Csaba, Csör Sándor, Lill János országgyűlési képviselők mentelmi ügye. Megállapítjuk, hogy a mentelmi bizottság pénteki tárgyalására a bizottság megidézte Wirth Károlyt és Kovarez Emil is, hogy az ügyészség által ellenük emelt vádlatban a parlamenten bizottság meghallgathassa őket.

Wirth Károly a megidézésnek sem lett eleget és a bizottság előtt nem jelent meg, csupán Kovarez Emil telt eleget a felszólításnak, aki a bizottság előtt szerepelt nyilatkozott is. Az ügyészség által emelt vádak ebben az ügyben rendkívül súlyosak. Wirth Károlyt a *Kormányzó elfogadásának tervével, erre vonatkozó szövetség létrehozásával, hátrébbeltilt gyaloksz bántóterével való szönetkezéssel, Kovarez Emil pedig a belligymiszterrel meggyilkolására irányuló szövetség bűntettével, romboló anyagok jogosulatlan megszerzésével, tartásával, va-*

lamint az állam és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló bűntettet gyanúsít. Mindkettő képviselő letartóztatásos kiadást kérte az ügyészség a Háztól.

Mindkét képviselő javában az ügyészség kívánságának megfelelő nyilatkozatot terjeszt a Ház elé a mentelmi bizottság és előfuttat a javaslat fölött dönt hétfőn a Ház, épogy, mint a fen-telebb megnevezett többi nyilas képviselő ügyé-ben, akiknek letartóztatását az ügyészség nem kérte, kiadását azonban a mentelmi bizottság is javasolja. A rendkívül súlyos vádak élénken foglalkoztatják a köz- és politikai élet minden létezőjét.

A főképítványok egyébként újabb súlyos összeesküvés ügyében nyomoz. Szombaton nyilas párttagok lakásán 236 kézirátmatot fog-laltak le és előállított nyilas párttagok közül harminckilencet előzetes letartóztatásba he-lyeztek.

OOO

Hitler kancellár a háború eddigi mérlegéről Amerika ki akarja fírasztani Európát Róma felkészülten várja az angol légihaderőt

A német nép végig harcol a győzelemért

Hitler vezető és kancellár pénteken tartott máne-*v* beszédét még az alábbiak voltak ismeretesekek.

A német nép vesztése egy valamivel több 1939. szeptember óta, mint 1870–71. háborúban volt. A há-*bor*úban az anyagi károk teljesen jelentéktelenek. A német termelőképeség a legnagyobb mértékben és módjában van mozgósítva egész Európa termelőké-*pes*égét. Németország anyagi felkészülése tehát mérhetet-*len* és csak növekedésben van.

Hitler ezután gúnyos hangon Churchill kijelen-*t*ését cáfolta és megállapította, hogy Németországna-*ka* sokkal több háborúhája van, mint ezelőtt, majd konstata-*ta*, hogy a légihaderő elfajulásáért Churchill a felelős. A németek Lengyelországban, Norvégia-*ban*, Franciaországban legfeljebb parancsra csak nappal és éjszara-*ra* katonai célpontok ellen támadtak. Az éjjeli támadások az angolok kezétek, mert az angol lége-*re*ő nappal nem tudja átrepülni a német területet.

— Ők akarták ezt a harcot — jeltáta Hitler, — most megkapjuk. Légi háborúval akartuk elpusztítani Németországot — megmutattam, ki pusztít bele! Az angol nép, amelyet csak sajnálni tudok, károsít meg úgy Churchillnek, a fő gonoszterének. A német nép mindig fogja harcolni ezt a küzdelmet. Ki kell látszó-*l*ni ezt a vesztést, hogy egy, két vagy három év múlva a legnagyobb feszültség után ismét kitörjön a német és a német nép végre hajszalon, amely lehetetlenül nagy, hogy nemzetközi hímpellek más népeket ellenünk uszítsanak.

Háborús propaganda Amerikában

Az Esti Újság szerkesztője, Maklón János tájéko-

tot kiáltott lapjának az amerikai elnökválasztás követekezéseiről. Tubósiusa szerint Roosevelt megidézéskor helyzetében most még jobban köze-*le*dik Anglia korlátnak megsejtése és esetleg a há-*bor*úba való beavatkozás fele. A beavatkozás egy-*re*bbre nem időszór, mert Amerikában hosszú hábo-*ru*ú akarnak és Európa kifárasztására törekvenek. Ugyanakkor megkísérik Szovjetország szét-*ro*ttatását a tengelyről. A háborús veszedelmek akkor lenge-*re*tt, ha Anglia súlyos vesztéseket szenved és csak beavatkozás nélkül megmentheti magát. Mindezeket a feltevéseket megvárta az a tény, hogy a há-*bor*ús propaganda Amerikában új erőre kapott.

Churchill és Roosevelt tervel

Mint a Popolo di Roma jelenti, Churchill angol miniszterelnök drámai feltevéseket hoztatott el a kereskedelmi háború hatásának elenysúlyozására. Terve a következő:

1. Irország kitöltött megszállása, Anglia stratégiai helyzetének megújítása.
2. A Japogasztás óriási mértékben való mérsé-*le*lése.
3. Anglia, Skócia és Északírország jelentős terü-*le*teinek a mezőgazdasági termelésre való áttámasztása. Londoni diplomáciai körökben megállapítjuk, hogy rendkívül súlyos és nehezen végrehozható ter-*re*lővén van szó.

Anglia, Amerika és Ausztrália együttműködése

Az amerikai sajtó feltűnő helyen közli az United Press amerikai felmért iródnak azt a londoni je-*le*ntést, amely szerint az Anglia, Ausztrália, és az Egyesült Államok megbízottai között nemrégien le-

Meleg férfi és női kötöttáru legjobban vehet Héjjas Harisnyaházban.

Vagy a leves — vagy a levél!
Két munkára egy időben csak a Tungstam Krypton lámpa képes: jobban is világít — kevesebbet is fogyaszt.

folgytatott londoni megbeszélések eredményeként a három ország közötti meggyezés létesít a Csendes-óceánban való együttműködésre.

A megbeszélésekről részletek még nem szivárogtak ki. Egyelőre inkább csak elvi meggyezést van szó, de a jelentés megemlíti, hogy sűrűn szükség esetén egészen rövid idő alatt döntő elhatározásokra juthatnak.

Azokat a híreket, amelyek szerint a megegyezés tárgya többek között a szingapuri vagy angol flotta és repülőbázis Amerika rendelkezésére bocsátása volt, angol hivatalos részről nem erősítik ugyan meg, de nem is cáfolják.

Német haditengerészet nagy sikere az Atlanti-óceánon

A legújabb hadjelentések beszámolóik arról a most folyó háborúban egyedül álló sikerről, amelyet a német haditengerészet az Atlanti-óceánon ért el. Az északatlanticoceáni útonálom ugyanis a német tengeri hadsereg rövid néhány óra letörzése alatt teljesen megsemmisítet egy hatalmas angol hajókaravánt s a teherkényszerű 86.000 tonna hajóterrel csökkentette az angol kereskedelmi flotta állományát.

A német légierő az utolsó 24 órában is sikerrel bombázta Londont, valamint Közép- és Dél-Angli-

át s ugyanekkor támadást hajtott végre hajók ellen az angol parti vizeken.

Róma bombázásának rettenetes következményei lennének

Olaszországban élénk visszhangja támadt az angol rádió jelentésének. „A brit kormány tudomásul vette, hogy olasz gépek részt vesznek London bombázásában és ezért feljogosultunk érzi magát a Róma elleni megtorlásra”. Az olasz fővárosban így válaszolnak:

— Készen állunk a Royal Air Force méltó fogadására, de előre megmondhatjuk, hogy Róma bombázásának rettenetes következményei lennének Angliára nézve!

A görög frontról mind hézagosabb jelentések jönnek, aminek a Stampa szerint az a magyarázata, hogy egyelőre az erők felszokoztatása van folyamatban. Annál élénkebb a repülőteherkényszer. Különösen az olasz óvatlank óvatlankok be sűrűn a horcokba. A Corriere della Sera szerint nem egyszer 10–15 méterről lövik géppuskákkal az ellenséget az olasz vadászgépek és 20–30-as, sőt 50-es zárt alakulatokban csapnak le sorokra. A lap egyébként úgy véli, hogy a görög ellenállótlanság rövid időn belül megfordul.

A pestmegyei és a kecskeméti Orvosi Kamara egészségi okokból kérte a belvizek levezetését

Kecskemét és környékének orvosi kamara többször jelentést tett az orvosi kamara vezetőségének, hogy a belvizek nagy felszaporodása, valamint a talajvíz magas állása már eddig is veszedelmes érzetű az egészségügyi viszonyokra való káros hatással. Az orvoskamara a jelentéseket továbbította a helyigminiszterium egészségügyi osztályához, valamint a vármegye tiszti főorvosához és kérte, hogy mielőbb lépjenek érintkezésbe a kereskedelmiügyi miniszterium vízrendészeti osztályával, hogy a szükséges lépéseket sürgősen tegyék meg, ne-

hogy a közelgő tél folyamán a járványos betegségek és általában az egészségügyi viszonyok katasztrófálissá váljanak.

A helyigminiszteriumból megérkezett Johan Béla államtitkár válasza, melyben közli, hogy ismerve és méltányolva az érintett kérdés nagy horderejét, már érintkezésbe lépett Bonczos Miklós államtitkárrel s kérte, hogy gazdasági érdekek mellett fontos egészségügyi szempontokat is vegyék tekintetbe és a vízvezetési munkálatokat minél gyorsabban végezzék el.

Az elfelejtett múlt

Kutatás Mathiász emlékek után a visszatért Kassán

Aból a helyszíni kutatómunkából, amit a Kecskemét város megbízásából írt Mathiász-életrajzhoz vettünk, természetesen nem maradtak ki Kassa sem, hiszen Kassa volt Mathiász ifjúéjszakái és első ferfi-korának a színhelye.

Erről a korszakról azonban, bár Mathiász jó három évtizeddel töltött Kassán, vajmi kevés emléket találtunk, ami nem is csoda, mert már 60 éve annak, hogy Mathiász elkötözött Kassáról.

A kis körépiskolás diák tanulóival, majd a r. kat. papnövelde osztályába s a jogi főiskolán elvégzett idők minden különösebb nyom nélkül múltak el. Ugyanazt felmondta Mathiász hivatali munkájáról is, amit 20 éven át a vármegyeüzemben végzett. Mikor aztán 1880-ban a feleségével, Ernő és Kálmán fiaival elkötözött a Hegyaljára, csak egy sírhalm maradt utána a Rozália-temetőben, melyben 3 kisgyermekke porladózott.

Elsősorban mindenesetre az érdekeltek bennünket, hogy Mathiász János Kassán végzett szőlészeti munkájának van-e ott még valami nyoma, tudva azt, hogy Mathiász Jánosnak, a világhírű szőlésznek a szőlészetről írt értekezése az első jelentkező előző, ott is fejtudott ki s ott mutatta fel első nagy eredményeit. S főképpen van-e még nyoma Mathiász egykori megrühgtrő mintaszőlőskölőjének, melynek csodaszép eszmegszőlői hirtiek meg számára az első nagy kiállításokért az 1873-ai bécsi világgkiállítás.

A felzabudott Kassán járva s Mathiász nyomait keressük, első útunk a városi temetőre vezetett, ahol Pétéry József dr. könyvtárgazdaga nagy szívesseggel fogadott bennünket, de előlünk ismeretlenül állt Mathiász-adatot már nem tudott adni. Sok érdekessé beszél azonos Mathiász nagy barátjáról, Munkácsy József egykori kassai mélyítészéről, a kiváló szőlészről, aki Mathiásznak is felkeltette az érdeklődést a szőlészetről, aki tehát első elindítója volt Mathiász nagyra szerzett szőlészeti életpályájának.

Pétéry dr. útmutatása nyomán aztán felkerestük a Domonkosudvari szerzetesnek Rákóczi-kört 16. sz. alatt levő zárdáját, amely évtizedekkel ezelőtt Munkácsy József háza volt. Ennek a háznak mélyen benyúló udvarán virult Munkácsyok azok a híres eszmegszőlők, melyeket egykor egész Kassa megrühgtről s ahol Mathiász is nagyon sokat tanult szőlészeti pályája kezdetén.

A nemcs egyserűségi, változatlan formájú egyemeletes épület erkélye alatt belhajtásos kapu vezet az udvarra. Meghatatlan léptem át a küszöböt, ahol Mathiász 70–80 éves évtől egyelőre oly sokat megfordult.

A három szomszédos házról létszűrt zárdának éppen a középső része az egykori Mathiász-ház, melynek az udvarán pár év óta nagyon szép templom áll, a templom mögött levő udvar végében pedig meg áll s az egy hatalmas szőlőtelek, utolsó hírnemője az egykori megrühgtrő szőlőknek.

Az útan innen a Rozália-hegyre vezetett, ahol egykor Mathiász híres szőlőskölője volt s melynek temetőjében gyermekei porai pihennek.

A Rozália-hegy Kassa eszakyngyalút szőlen emelkedik. A temető a hogy keleti lejtőjén borsitja zöld lombjait, melyek között Kassa legvirágibb családjának éltész sirtékei sorakoznak fel.

A temetőreket élvezetek Munkácsy József sír-boltjához, mely magánviselt az idők nyomát; — Munkácsyok nem maradtak gyermekei.

Erdőköltem aztán Mathiász gyermekeinek s stérj iránt is megfogalmaz, hogy mintegy 40 évtel ezelőtt jegyzéket közzétették minden sírról, melynek szír körülév vagy fejfeljáról le lehetett olvasni az alatta piheként vezet s elbe a jegyzékbe azóta minden új halalt nevet beírték. Mathiász gyermekeinek nevét azonban ez a jegyzék nem tartalmazza, így a 70–80 éves sírt megtalálni nem lehetett.

A Rozália-sírkert fölött a domboldaton ma is van

40 ezer

pengő igen sok pénz, de könnyen hozzájuthat, ha idejében gondoskodik arról, hogy beszeresse államsorsjegyét.

Húzás már

december 5-én

A sorsjegy ára: egész P 3.—, fél P 1:50

Kapható minden sorsjegy-árúsnál és az összes dohányüzletében.

egy művelés alatt álló szőlő a Domonkosrend tulajdonában presházrai és csodszőlőkkel. Egyik utolsó maradványa ez az egykori Rozália-hegyi szép szőlőtelek.

A helyi egyezsre ma *Bayer Béni* tulajdonában áll, akit felkerestem a lakásán. Mathiászról 6 se tudott új adatokat adni, de kijelentette, hogy amikor 31 évvel ezelőtt megvette a Rozália-hegyi ingatlan, akkor még csak szőlőteleket talált ott. A régi szép szőlőtelek meg a mult század nyolcvanas éveiben kaspítottára a filloxera. Tudott arról is, hogy Mathiászra ráfogták a filloxera behurcolásának vádját, de, mint mondta, az csak mese. Mathiász szőlőművelése az 5 tudomása szerint is nagyon híres volt már Kassán is.

Hazaérkezésem után még levelét is kaptam *Bayer Benitől*, melyben közölte, hogy Mathiász egykori szőlőjének mai tulajdonosa valószínűleg *Aranyosy Aristid* dr. kassai ügyvéd, kinek ott ma is szép szőlője van. *Aranyosy dr. th.* tisztí főügyész pedig érdeklődésemre levelében tudatta, hogy az ő szőlője nem a Rozália-hegy oldalán van, hanem a Vármegyevölgytel eszakkeltre a Bornemisza-dűlőben, a Cserhely felé. A szőlőt édesanyja vette *Maurer Jánostól* ezelőtt 42 évvel így az egykori Mathiász-szőlőtelekepről ő se tudott közölni felvilágosítást adni, de Mathiász nevet az édesanyja sokat emlegette. Nézetem szerint *Mathiász szőlője a Domonkosok szőlőjéül* északra, *Bayer Béni bírtoka felé*, a *Rozália-hegy oldalán* volt. Mathiász is mindig a Rozália-hegyet emlegette kassai visszaemlékezéseiben.

Eljutott Mathiász János élete iránt való érdeklődésem. *Wick Béla* dr. kanonokhoz, a püspöki szemérmium igazgatójához is, aki kitűnő ismerője Kassa történetének. Közölte szerint egy régebben elhalt papársától, aki Mathiászral lórsátalagon volt, sokat hallott Mathiászról, szőlősközlőjáról a arról a téves feltevésről, hogy a filloxera Mathiász révén került Kassára, ami a tudományos megállapítás már rég megdőlt. *Wick Béla* dr. aivalosa a Mathiász életéről írt munkám első ívének fellelővonalát s Kassa története szempontjából először a Mathiász kassai éveire vonatkozó részt, melynek adatait pontosanok találta.

A nyáron végzett kassai kutatás szép napjaira ma is szívesen gondolok vissza.

Képeletemben újra fent vagyok a Rozália-hegyen, ahonnan egykor Mathiász is sokat szemlélgette a megkapott szép kassai tájat. A kassaiérol térségem ott é. Jölekké a fejedelmek városra. Egyszerű fenszéligen utarkodók fölülte a székesgyűző, sokszázéves magyar mult nagygyűző hirdetője. A házakon túl a Hermák fűk nyarogó zse-ezillámok a napfényben. A távoli fűk gölönalából kivillan *Hernádhitány*, messze délre pedig Szilvásvápat a még néhány szomszédos falu torony. Ezek felé érdeklődök, dombok emelkednek, délre pedig a messze kassaiérol sádk szelődnek elvart belte a láthatárhoz. Minden olyan szendes és mozdulatlan, mintha valami örök, változatlan festményt ábrát a szemlélté felé. Pedig mennyire változik minden! Nincs pillanat, mely változatlan ne hozna.

Sokat változott Mathiász Kassája is. De azért kassai történe ma is nagyérdő ügy állanak az ódon

jalotok, mint Mathiász idejében, csak a székesgyűző változott meg azóta s fogadta magáéba a haragot vezérlő fejedelmek hamvait. Ezek az utókorok, ezek között a házak között járt valómok Mathiász, itt forrtak kibékében azok a tervek és gondolatok, melyek aztán *Szűllőskőn*, majd teljes formájukban *Keckeméten* bontakoztak ki.

Mathiász világhírre Kassán még csak a jövő ígérte volt. Nem csoda tehát, ha emléket ott már be temette a 6—8 évtizedes mult. A mult idő eltakarja főtvalóját a eseb megzsilás két nehéz évtizedet is és a felelős szőlője halgan leng körül a Domonkos-apák utváran az öreg szőlőtelek, a Rozália-hegy maradó székszerkejtét s a régi temető lombkoronát.

Mathiász elkerült *Kassáról* s az a három évtized, amit itt töltött, eltűnt, elrepült minden terével, küdelmével, eredményeivel, örömével és gondjával együtt.

Amit itt láttam, az valóban az *elfejtett mult*.

Isten bölcs rendelése azonban így akarta, hogy Mathiász *Kassáról* való távozás után világraszóló új szőlőfajtáinak megteremtésével hervadtatlan hírnevet szerezzen. *Jött Szűllőske*, majd később *Keckeméti* csodálatosan nagygyűző eredményekkel. Az elfejtett kassai mult halk visszhangja beleolvadt a későbbi felragyogott hírnév és díszesőg tiszta szűllőszőlőbe.

A kassai évek még a mult homályában vesznek el, de utának a diadalmos jóvendőt hirdető nagy idők ragyogó évtizedei következtek.

Váry István dr.

HIREK

—0—

Nincsen

Ismered-e az örök nincsen?

A vágyat, ami vágy marad?

Kopogtatnak a boszorkányok,

a megfosztottak telek, nyarak,

és így énekelnek: nincsen, nincsen,

s így énekelnek: nincsen, nincsen.

Mert megmarokoltás bármint is:

keret, szűpéget, tárgyakat,

Elerhetsz álmod, kort, skert,

magányos szűpékesedokot:

csak kong tovább az örök nincsen,

és a vágy: az csak vágy marad.

Mándoky Erzsébet.

— w —

— A Hétfői Körben 11-én, hétfőn *Moller Károly* és *Tompa László* erdélyi örök tartanak előadást. Az előadás pontosan fél 6 órakor kezdődik a Református Együletben. Vendégeket szívesen látunk.

— A *Katona József Társaság* november hó 12-én, kedden délután fél 6 órakor tartandó evadnyitó felolvasó ülést *Mátysi József* emlékeztetőre szenteli. Mátysiról emlékezik meg *Szabó Kálmán* dr. elnöki megnyitójú, *Fazekas Ernő* és *Vetessy Géza* dr. előadása. *Mátysi József* verseiből szaval *Munkácsy Barnabás* reg. gimn. VIII. oszt. tan., megzenégett műveiből a *Faragó Béla* Országos Árvaház leánykara mutat be néhányat *Nemeszögyéi Lajos* karnagy vezényletével.

— A *Légoltalmi Liga* keckeméti elnöki csoportja felkéri az intézőbizottság választásmánya és a leánygárda tagjait, hogy 11-én hétfőn délután 6 órakor a városzaha közgyűléstermében fontos ügyben szíveskedjenek megjelenni. *Flóknő*.

— In memoriam. Öszinte részvét kíséretök pihenőre szerdán délután *Luczy József* ny. kir. járőrső, földbírtokost, aki 77 éves korában rövid betegeskedés után hűnyt el. A millennium évében került a keckeméti törvényeszköz és a háború alatt vonult nyugalmába *Özvegye*, fia és kiterjedt rokonsága régi keckeméti család halottját gyalozolja *Luczy József*ben. Temetésén gyalozóbeszédet *Helessy Kálmán* dr. mondott, imádkozott *Vass Vince* dr.

— A *vitézek és vitézi vármányosok* vasárnap délelőtt fél 11 órakor értekeletet tartanak.

HAH NINCS VILLYANÁRAM ott jó talipesz rádió kell, mint az Orion 144B, melynek ézében tartózkodás, mert ha ézben fogyszál, kiváló teljesítmény szűpékeszűk.

(Minden Orion rádiókereskedőnél kapható)

— **Lévészavásra.** A volt 16. honvéd lévészállásnál a kassai bevonnás évfordulója alkalmából 11-én, hétfőn este fél 8 órakor bajtársias vacsorát rendez. Jelenkezni vasárnap déli 12 óráig kell *Farkas Ferenc* dr. ügyvéd iródjában (rendőrséghez szemben), ott mindenké megkapja a további felvilágosítást.

— A **KIE közgyűlése.** November 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a KIE Budai-utcai székházában rendez évi közgyűlést tart.

— A **Gyorsírók Egyesülete** kedden délután 5 órakor választmányi ülést tart a szakiskola helyiségében.

— Megbízható jó ernőtől oltson vehet a Héjas-harinyalában.

— A **Leventeközök értekezlete** vasárnap délelőtt 9 órakor lesz az ökológiumi Uránia-teremben. Pontos megjelenést kér a városi katonai parancsnok.

— A **Székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság** felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címre küldött állami sorsjegyet megtartja, annak férfit a posta takarékpénztári befizetői lap felhasználásával egyenlítsé ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, szűpékeszűk azt a mellékelt portmentés vászshorlék felhasználásával visszaküldje oda, ahonnan érkezett. Az államsorsjegyek jűpékeszűk szűpékeszűk, s aki megtartani nem kíván sorsjegyet nem küld vissza, a jűpékeszűk károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díj talan.

— **Férfit kalapot is legjobban vehet a Héjas-harinyalában.**

Keckeméti th. város polgármesterétől.
35051—VIII./A—1940. szám.

HIRDETMENY.

A m. kir. minisztérium 7380—1940. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a zsidók közéleti és gazdasági terfoglalásának korlátozásáról azóta 1930. évi IV. té. rendelkezésekkel a közgyűlései céljára szolgáló árúknak szűpékeszűk kötelezettség tárgyában.

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ut. 100.502—1940. K.M. szám alatt rendeletet adott ki a közgyűlései céljára szolgáló árúknak szűpékeszűk kötelezettség tárgyában.

Mindkét rendelet a Budapesti Közlöny folyó hó 20. 240. számaiban jelent meg s mindkét rendelet a mai napon lép hatályba.

A rendeletben foglaltak pontos és szigorú betartására az érdekeltek felhívom.

— A Budapesti Közlönynek fenti két rendeletet tartalmazó száma a lap kiadóhivatalánál (Budapest, I. Vár. Kapisztrán-ter. 1. sz.) 32 fillérettel megrendelhető. Keckeméti, 1940. október 28.

Polgármester megh.: *Beke* dr. th. tanácsnok

MOZI

Városi Mozi

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor filléres helytámka!

AZ IDEGEN ASSZONY

Sudermann világhírű regénye

Vasárnap egyenred 3. fél 5. háromnegyed 7 és 9 órakor. új magyar film

TE VAGY A DAL

Vígjáték. Főszerepben az operaház fiatal tenorista: Sárdy János, Szabó Kiri, Vaszary Piri. A legfrissebb Magyar és Fox híradó és Walt Disney színes rajzfilmje.

Hétfőn—kedden egyenred 5. fél 7. háromnegyed 9 órakor

CSINTALAN FERJEK

Amerikai házassági komédia Tyrone Power Linda Darnell főszereplésével. Ezeküvül új rajzfilm, a legfrissebb olasz híradó és egy magyar kultúrfilm Vácra.

Szerdán háromnegyed 5, háromnegyed 7 és háromnegyed 9 órakor

ZUGNAK A SZIRENÁK

Magyar legvédelmi film. Főszerepben: Rajnay György, Lukács Margit, Hídvéghy Valéria, Vértés Gerzsa.

Csütörtökön szombatig egyenred 5. fél 7. háromnegyed 9 órakor, csak 16 éven felülieknek! A bécsi filmgyártás legnagyobb remekműve!

A POSTAMESTER

Puskín regénye. Főszerepben: Heinrich George és Hilde Krahel. Ezeküvül a legfrissebb Magyar és Fox Híradó.

Ottthon Mozi

November 10—11-én, vasárnap és hetfőn. Hét-képző 4. fél 7 és 9 órakor, vasárnap délelőtt fél 11, délután negyed 3. fél 5. háromnegyed 7 és 9 órakor. — Csak 16 éven felülieknek! — A francia filmgyártás legújabb mesterműve.

MENEKÜLŐ ASSZONY

Főszereplő: Edwige Feuillère, a legszebb francia filmszínésznő. — A kísérő műsor: Híradó.

November 12—14. keddtől—csütörtökig negyed 5. fél 7. háromnegyed 9 órakor. Nagysikerű magyar vígjáték!

FERJET KERESK

Főszereplő: Turmy Ida, Vaszary Piri, Rózsabehgyi Kálmán, Billisi Tivadár, ifj. Latabár Árpád, Ung vári László. — Híradó.

November 15—17-ig, péntektől—vasárnapig. Hétköznap negyed 5. fél 7 és 9 órakor, vasárnap délelőtt fél 11, d. u. 2. negyed 5. háromnegyed 7 és 9 órakor. — Csak 16 éven felülieknek! — Zilbly Lajos legújabb nagy magyar filmje. — Karády Katalin előadatos alakításával!

HAZAJÁRÓ LELEK

Főszereplő: Páger Antal, Csontos Gyula, Mály Gerő, Vaszary Piri. — Híradó.

KECSKEMÉTI LAPOK
A LEGELJÉRTÉBB HETILAP

Kecskeméti t. h. város polgármesteri t. h.

35.140—1940—VII. sz.

HIRDETMEY

A lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyagbeszerzés és tüzelőanyag felhasználásának korlátozása ügyében.

I. A tüzelőanyagbeszerzés korlátozása.

Az 5250—1940. M. E. az. rendelet 1. §-a értelmében minden lakóhely fűtését fűtőkészülék lakószobáiban helyiségekben elhelyezett iródnak és műhelynek, ipari vagy kereskedelmi vállalat, üzlet, vagy üzem nem lakószobái helyiségeinek fűtése céljából 1940. évi július 20. napjától 1941. évi július 19. napjáig terjedő időben külön engedély nélkül beszerezhető tüzelőanyag együttes mennyisége nem haladhatja meg az alanti kimut. táblásokban meghatározott mennyiséget.

1. Brenneri, kőszén, nagymagányi, pécsei, pillérvárosi, tatali és tokodi szénből és méternázasban kifejezve:

A lakás szobáinak száma	A lakás állandó lakóinak száma							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	25	25	25	25	25	25	25	25
2	25	27	27	27	27	27	27	27
3	25	37	48	48	48	48	48	48
4	25	47	60	60	60	60	60	60
5	25	57	80	80	80	80	80	80
6	25	67	100	100	100	100	100	100
7	25	77	120	120	120	120	120	120
8	25	87	140	140	140	140	140	140
vagy több	25	37	48	60	70	80	90	100

2. Az 1. pontban nem említett tüzelőanyagból beszerezhető mennyiséget az 1. pontban megjelölt mennyiségek és az alábbi szorzószámok szorzata határozza meg:

Közk és külföldi szén szorzószáma 0,8; salgótarjáni szénmedencéből származó szén szorzószáma 1,2; egyéb brenneri szén szorzószáma 1,5; lignit szorzószáma 2,0. Tüfiza szorzószáma 1,7.

3. A különféle tüzelőanyag beszerzése esetén a beszerzett tüzelőanyagokat az alábbi szorzószámokkal megszorozva kell az 1. pont szerinti beszerezhető mennyiség felére számításba venni:

Az 1. pontban említett szén vagy brikket szorzószáma 1,00; kőszén és lignit szén szorzószáma 1,25; a salgótarjáni szénmedencéből származó szén szorzószáma 0,84; egyéb brenneri szén szorzószáma 0,66; lignit szorzószáma 0,50; tüfiza szorzószáma 0,59.

A szobák számának meghatározásánál 12 m² alap. területen felüli külön szobának számítandó. Csalószőlő csak az esetben szabad számításba venni ha tényleg használatban is van. A lakás számának meghatározásában a háttartási alkalmazottat is figyelembe kell venni.

Ha a lakás birtokosa hivatását a lakásban gyakorló (tovább ügyvéd, mérnök stb.) akkor 20 százalékkal több tüzelőanyagot is, mint a fenti mennyiség.

Számlán álló lakások fűtése céljából, felvéve, hogy a házában egyéb lakásnál több, mint 20 százalékkal több tüzelőanyagot szerezhet be, mint a fenti mennyiség.

Fűtő, műhely fűtése céljára, ha a fűtendő helyiség száma kevesebb, 60 száléknál, ha kevesebb, 20, százalékat szabad beszerezni, mint a fenti mennyiség.

Ez esetben minden helyiségre egy-egy személyt kell számításba venni.

Központi fűtést fűtött helyiségek fűtésére beszerezhető tüzelőanyag mennyisége ne haladja meg az 1939. évi július 20. és az 1940. évi július 19. napja között felhasznált tüzelőanyagmennyiség 60 százalékát.

Minden tüzelőanyag forgalombahatárolással foglalkozó termelő, vagy kereskedő köteles a fogyasztó részére kiszolgáltatni a közt. g-t. előző, vagy meghaladó mennyiségű tüzelőanyagokról jegyzéket kiadni. Jegyzéknek tartalmaznia kell a kiszolgáltató nevét, helyét, a fogyasztó nevét, lakását, a kiszolgáltatott tüzelőanyag megevezését, minőségét, a kiszolgáltatás időpontját és a tüzelőanyagkiszárlási sorozatát. Fogyasztóknak a jegyzéket 1940. évi december 31-ig meg kell őrizni.

A termelő, vagy kereskedő a kiszolgáltatott tüzelőanyagokról két példányban kimutatást köteles vezetni. A kimutatásnak tartalmaznia kell a veendő nevét, lakását, a kiszolgáltatott tüzelőanyag megevezését, minőségét és mennyiségét.

A kimutatás egy példányát minden hó 5-ig a szén-üzemeltetői bizottságnak küldendő be.

Fogyasztó az ált. beszerzett tüzelőanyagot más fogyasztóknak nem, csak jogositott tüzelőanyagkereskedőknek adhatja el.

III. Tüfiza kereskedői forgalmának korlátozása.
A 190.400—1940. K. M. E. az. rendelet szabályozta a tüfiza kereskedő forgalmát.
Tüfizát kizárólag fogyasztók részére árusító tüz.

fakiskereskedő egy fogyasztó részére egy alkalommal legfeljebb 2 q tüfizát szolgáltathat ki.

Az a tüfizakereskedő, aki tüfizát nemcsak fogyasztók, hanem viszonteladók részére is árusít, a fogyasztók részére közvetlenül kiszolgáltatható tüfizakereskedőből 2 q-n felüli tételében is adhat el tüfizát.

III. Tüfizát rendelkezések.

Amennyiben rendelkezésnek előírásában bűntető rendelkezés alá nem esik, kihatást követ el és pénz- vagy elzárásbüntetéssel büntetendő, ki a rendelet intézkedései megszegi, vagy kijátszja.

Felhívom a város érdekeit lakosságát ezen rendelkezés foglalk. betartására.

Az ellenfértés tárgyát főként az azokra képezni, hogy senki a megengedettnél több tüzelőanyagot ne szerezzen be. Ezért a hatóság az ellenfértés hátróbbára járva fogja vizsgálni a mulasztók ellen az eljárási folyamatba tenni.

Felhívom tehát a lakosság figyelmét arra, hogy a beszerzett tüzelőanyag vonatkozólag gondosan őrizze meg a kereskedő által kiadott jegyzéket.

Kecskemét, 1940. november hó 8.án.

A polgármester megbízottal:

SCHIRI, B. tanácsnok.

Kecskeméti Gazdasági Vasút

ERTEFES.

Ertesztjük a n. 4. útszakaszát, hogy november 9-én, szombaton a Kiskunmajsáról tartandó országos vásár alkalomából vasári külön vonatpárt közlekedtetünk a rendszeren közlekedő vonatokon kívül.

Az egyik vasári vonat Kecskemét—Rásvagy térsérei indul reggel 5 óra 10 perckor és Kiskunmajsára reg. per. 7 órakor érkezik.

A másik vasári vonat Kiskunmajsáról délután 1 óra 25 perckor (13 ó. 25 p.) indul és Kecskemét—Rásvagy térsérei délután 3 óra 24 perckor (13 ó. 24 p.) érkezik.

A vasári áru továbbítására külön gyűjtőkoszi áll mindkét vonattal a körösreg rendelkezésére.

Kecskemét, 1940. november hó.

Vasúttársaság.

HIRDETMEY.

Az új szótó után járó ideiglenes adómentességből eredő törési jegyek, érvényesítési záradékkal ellátva a helybeli m. kir. adóhivataltól megérkezett. A jegyzéket a városi adóhivatalnál, évi november hó 15. napjától november 19. napjáig bezárólag, oly hozzájárulással, ha 15 napig körszemlére, hogy abba érdekeltek adózik, betekülfeltek, netán felszámolásait fenti hivatalnál előterjeszthetik.

Kecskemét, 1940. november 4.

Városi adóhivatal

Feladó szerkesztő: Récs Béla dr.

Lapfőigazgató és kiadó:

Eldő Kecskeméti Hírlapkiadó- és Nyomda Rt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kéttemplom-köz.

BORT
és borseprót
a legmagasabb napi áron állandóan
vesz
Városi Szeszfőző

Őszi és téli divatújdonságok
FEUERSTEIN és DEUTSCH
divatházában, Kéttemplom köz. Telefonszám: 176.

Kosztüm- és kabátanyagok, női és férfi szövetek, selymek, fehérnemű anyagok, vásznak, függönyök, szőnyegek és paplanok. Maradékok igen olcsón!

Áruforg. bev. helye!
Őrlési választék! Olcsó árak!
„Aranypengős” könyvre 5% eng.